

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Rīgā, 2007.gada 17.aprīlis

Lēmums Nr.185

Par ietekmes uz vidi novērtējumu

Adresāts:

Liepājas pilsētas dome, adrese: Rožu iela 6, Liepāja, LV-3401.

Paredzētās darbības nosaukums:

Projekta „Dabas resursu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana NATURA 2000 teritorijā – dabas liegumā „Liepājas ezers”” realizācija.

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta (adrese):

Liepājas pilsētas, Grobiņas pagasta un Otaņķu pagasta teritorija.

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 14.aprīļa sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.5.5.-5./965 un tam pievienotie materiāli.

Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes viedoklis:

Ierosinātās darbības realizācijas rezultātā, paredzams, uzlabosies Liepājas ezera ekoloģiskā situācija un zivju nārstošanas/migrācijas apstākļi. Daļa no projekta ietvaros paredzētajām aktivitātēm ir saistītas ar negatīvu ietekmi uz dabas liegumu (ietekme šo darbību realizācijas laikā). Nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums Bārtas upes grīvas rajona tīrīšanas un zivju dabiskā migrācijas ceļa atjaunošanai. Pārējām darbībām ietekmes uz vidi novērtējums nav nepieciešams.

Faktu konstatācija:

- Paredzēta projekta „Dabas resursu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana NATURA 2000 teritorijā – dabas liegumā „Liepājas ezers”” realizācija Liepājas pilsētas, Grobiņas pagasta un Otaņķu pagasta teritorijā. Projekta ietvaros paredzētās aktivitātes saistītas ar Liepājas ezera (tai skaitā zivju migrācijas ceļu) un tā piekrastes tīrīšanu un labiekārtošanu, infrastruktūras sakārtošanu, kā arī vides izglītības veicināšanu.

- Paredzētās darbības vieta – Liepājas ezers un tā piekraste ir apmeklētāju iecienīta rekreācijas teritorija. Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja rīcībā esošo informāciju, ezers ir vietām stipri aizaudzis, tā piekrastē nav apmeklētāju apkalpošanai nepieciešamās infrastruktūras, bez tam ezerā ir traucēta ūdens apmaiņa un zivju migrācija. Projekta „Dabas resursu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana NATURA 2000 teritorijā – dabas liegumā „Liepājas ezers” mērķis ir nodrošināt ūdens apmaiņu Liepājas ezerā mazūdens periodā, nodrošināt optimālu dabas resursu apsaimniekošanu un organizēt tūristu plūsmu, kā arī mazināt ezera eutrofikācijas draudus.
- Atbilstoši Vides pārraudzības valsts birojā iesniegtajai dokumentācijai, projekta ietvaros plānotās šādas aktivitātes:
 - Liepājas ezera piekrastes labiekārtošana (skatu torņu, informācijas stendu, eko tualetu uzstādīšana, gājēju laipu un laivu piestātnes ierīkošana) Liepājas pilsētas teritorijā;
 - Gājēju celiņa, putnu novērošanas torņa būvniecība un poldera ceļa rekonstrukcija (izbūvējot Otaņķes upes šķērsojumu gājējiem) Liepājas rajona Otaņķu pagastā;
 - Vides izglītības klases būvniecība Grobiņas pagastā, nekustamā īpašuma „Sīļi” teritorijā;
 - Dabas mācību takas „Knaušu taka” ierīkošana Grobiņas pagastā (3,5km garumā no īpašuma „Sīļi” līdz Vītiņu pļavām);
 - Bārtas upes grīvas tīrīšana (niedru pļaušana un dūņu izsmelšana);
 - Zivju dabiskā migrācijas ceļa atjaunošana (niedru pļaušana un dūņu izsmelšana) 14km garumā no Baltijas jūras caur ezeram uz Ālandes un Otaņķes ietekām.
- Saskaņā ar izvērtēto dokumentāciju lielākā daļa projekta ietvaros paredzēto darbību plānots realizēt dabas lieguma „Liepājas ezers” teritorijā (liegums iekļauts Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīklā). Dabas liegumam „Liepājas ezers” ir normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādāti un Ministru kabinetā apstiprināti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Saskaņā ar šajos noteikumos noteikto zonējumu, projekta ietvaros paredzētās darbības plānotas gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas lieguma zonā, gan stingra režīma zonā - ezera dienvidu daļā (Bārtas grīvas tīrīšana).
- Atbilstoši sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiāliem ezera piekrastes labiekārtojuma elementus paredzēts būvēt no koka konstrukcijām un uz koka pāļiem, tūristu plūsmu paredzēts organizēt pa koka laipām. Sākotnējam ietekmes uz vidi izvērtējumam pievienots VVD Liepājas reģionālās vides pārvaldes veiktās teritorijas apsekošanas rezultātu apkopojums, saskaņā ar kurā ietverta informācija, teritorijas labiekārtošanai, tai skaitā gājēju taku izveidei un poldera ceļa rekonstrukcijai nav paredzama negatīva ietekme uz dabas liegumu – darbi neskars īpaši aizsargājamus biotopus. Minētajām darbībām paredzama pozitīva ietekme – tiks organizēta apmeklētāju plūsma, samazināti ezera krasta piesārņojuma draudi, sakārtota infrastruktūra un veicināta vides izglītība.
- Apkopojot sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātus, VVD Liepājas reģionālā vides pārvalde secina, ka daļai no projekta ietvaros plānotajām darbībām to realizācijas laikā iespējama negatīva ietekme uz dabas liegumu – Bārtas upes grīvas tīrīšanas darbi un zivju migrācijas ceļu atjaunošanas darbi saistīti ar aizauguma un sanesumu tīrīšanu, tai skaitā dūņu izsmelšanu, kas var

radīt uzduļķojumu ezerā un tādejādi – iespējama zivju barības bāzes un zivju kāpuru bojāeja. Jāatzīst, ka daļa ezera aizauguma novēršanas darbu paredzēti dabas lieguma stingra režīma zonā – ezera dienvidu daļā, kas ir nozīmīga vieta vairāk kā 100 sugu ligzdojošu un caurceļojošu putnu, tai skaitā īpaši aizsargājamo putnu aizsardzībai. Jāpiezīmē, ka saskaņā ar vides pārraudzības valsts biroja rīcībā esošo informāciju, Liepājas ezers iekļauts Starptautiskajā putnu aizsardzības padomes Eiropas nozīmīgo putnu vietu sarakstā. VVD Liepājas reģionālā vides pārvalde secina, ka darbības realizācijas laikā un noteiktā periodā pēc darbu veikšanas iespējama arī negatīva ietekme uz dabas lieguma teritorijā mītošajiem putniem.

- Saskaņā ar izvērtēto dokumentāciju, zivju migrācijas ceļu atjaunošanas un Bārtas upes grīvas tīrīšanas rezultātā izsmelto grunti paredzēts novietot ezera krastos. Aptuvenais izsmelt paredzētais grunts apjoms un tālākie tās apsaimniekošanas pasākumi Vides pārraudzības valsts birojā iesniegtajos materiālos nav precizēti. Darbības ierosinātais nav precizējis arī plānoto sanesumu un aizauguma tīrīšanas darbu veikšanas laiku.
- Vides pārraudzības valsts birojā nav iesniegti materiāli, kas liecinātu, ka būtu veikts paredzētās darbības izvērtējums no zivsaimnieciskā viedokļa vai atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam novērtēti un aprēķināti saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītie zaudējumi.
- Pamatojoties uz sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātiem, tai skaitā vērtējot paredzētās darbības vietu, apjomu un tehniskos risinājumus Vides pārraudzības valsts birojs secina, ka projekta realizācijas rezultātā ilglaicīgā periodā paredzama pozitīva ietekme uz ezera bioloģiskajiem resursiem, tomēr daļas projekta ietvaros paredzēto darbību izpildes laikā nav iespējams izslēgt negatīvu ietekmi uz dabas vērtībām, kuru dēļ dabas liegums iekļauts Natura 2000 teritoriju tīklā. Birojs uzskata, ka daļai plānoto darbu nepieciešama papildus izpēte ar mērķi izvērtēt darbības iespējamo negatīvo ietekmi uz Natura 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti – nepieciešama papildus izpēte par konkrētajām tīrīšanas darbiem paredzētajām un pieļaujamajām teritorijām un šo darbu izpildes laiku, lai netiktu negatīvi ietekmētas dabas lieguma „Liepājas ezers” dabas vērtības.
- Ņemot vērā iepriekš minēto, un saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹ pantu un Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punktu, birojs uzskata, ka nepieciešams komplekss Bārtas upes grīvas tīrīšanas un zivju migrācijas ceļu uz Otaņķes un Ālandes ietekām atjaunošanas ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējums Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” noteiktajā kārtībā. Šāds izvērtējums ļaus veikt minēto darbību ietekmju, kā arī alternatīvo variantu izvērtējumu (nosakot ietekmi uz Natura 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti, atbilstoši tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem) un kas būtiski - izstrādāt šādas ietekmes novēršanas pasākumus. Tai pašā laikā Vides pārraudzības valsts birojs secina, ka pārējās projekta ietvaros paredzētās aktivitātes nav saistītas ar negatīvu ietekmi uz dabas liegumu, tās neatbilst likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4., 4¹. pantam un 1.pielikumam un ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošana tām nav nepieciešama.

Piemērotās tiesību normas:

„Administratīvā procesa likuma” 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 57.pants, 65.panta 3.daļa, 66. un 67.pants; likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4., 11. un 14.pants; 2004.gada 17.februāra MK noteikumu Nr.87 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” 12.punkts; 2003.gada 22.jūlija MK noteikumu Nr.415 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” V.sadaļa; likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43.panta (4)daļa; Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 14.aprīļa sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.5.5.-5./965 un tam pievienotie materiāli, likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 11.,13.pants un 14.panta 3.daļa, iepriekš minētie fakti un piemērotās tiesību normas.

Lēmums:

1. Nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru šādām Liepājas pilsētas domes ierosinātajām darbībām:

- Liepājas ezera piekrastes labiekārtošanai (skatu torņu, informācijas standu, eko tualetu uzstādīšanai, gājēju laipu un laivu piestātnes ierīkošanai) Liepājas pilsētas teritorijā;
- Gājēju celiņa un putnu novērošanas torņa būvniecībai un poldera ceļa rekonstrukcijai (izbūvējot Otaņķes upes šķērsojumu gājējiem) Liepājas rajona Otaņķu pagastā;
- Vides izglītības klases būvniecībai Grobiņas pagastā, nekustamā īpašuma „Sīli” teritorijā;
- Dabas mācību takas „Knaušu taka” ierīkošanai Grobiņas pagastā (3,5km garumā no īpašuma „Sīli” līdz Vītiņu pļavām);

2. Piemērot ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūru šādām Liepājas pilsētas domes ierosinātajām darbībām:

- Liepājas ezera tīrīšanai (niedru pļaušanai un dūņu izsmelšanai) Bārtas upes grīvas rajonā;
- Zivju dabiskā migrācijas ceļa atjaunošanai (niedru pļaušanai un dūņu izsmelšanai) 14km garumā no Baltijas jūras caur ezeram uz Ālandes un Otaņķes ietekām.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu, saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 14. panta (2)daļā noteikto, var pārsūdzēt tiesā viena mēneša laikā.

Direktors

J.Avotiņš